

Wakar Infiraji Ta Biyu

[Cover page]

Gargadi

Al-Nāshiru Aḥmad al-Tijānī, Ḥafīẓahu l-Lāhu

Waffaqahu Allāhu ilā mā yuhibbu, āmīn!

Bi idhni Mu'allifu hādha l-kitāb

Alhaji Malam Aliyu Namangi

Zaria

[End Cover]

[Page 2]

Bismi l-Lāh al-Raḥmān al-Raḥīm. Wa ṣalla l-Lāhu ‘alā l-Nabiyyi l-Karīmi

Yā Ilāhil Arshi ba ni	Hankali da yawan bayani
Yan uwa suka tambaye ni	Mui wa waƙa tamu thāni
	Gyara ba zai kamar kashi ba
Gargadi mai bada tsoro	Mai nufi da hani da horo
Duk maso rahama shi taro	Hankali babba da yaro
	Sai wanda baza shi Lahira ba
Sa idon natsuwa da duba	Duniya ba mu zo zama ba
Duba Khayrul Khalqi in ba	Wauta da rashin natso ba
	Katuna ba za mu dawwama ba
Yan uwa kumubar sakewa	Kun ga girman annabawa
An kira su zuwa ku shewa,	Wanda wai shi don dadewa
	Ga zato ba za shi Lahira ba

[Page 3]

Yai ma kai mugun hasara	Ya bi mummunar dabara
Ya bace da rashin baṣīra	Sai shi zo da dubun Lalura
	Shi fadi ba za takarduwa ba
Mai tuƙe masa hamzarinsa	Ta katse tsararrakinsa
Jinjiri a cikin uwarsa	An kira, tilas ya'amsa
	Tabare, bai zamna duniya ba
Wasu ko da ƙurciyarsu	Wasu ko akira uwarsa
Tun suna tsumma tabarsu	Wasu naƙuda takarsu

Ya ŷan basu leka duniya ba

Ga ka mai Wa'adi dadadɗe

Mai ya sa wawa ka ruɗe

Ko zama wundi ka harɗe

Shekarunka da sun ka shuɗe

Ka tuna ba za su komuwa ba

Tun kana yaro a tsumma

Ke faɗin mutuwa, ka girma

An mace a gabanka har ma

Kai rashin tsoffinka, amma

Ba ka shaida ta ka na zuwa ba

[Page 4]

Tattalinka adon zubuni

Ko dara kahawadda huni

Wai a ce maka mai sukuni

Zuciya ko ba yaqini

Ba ta shaida za ka Lahira ba

Me yasa ka yawaita homa

Ko tuwo da fura da nama

Ko ado da asho da laima

Bar ta salla ko iqama

Ba ka ma iya ida fathi ba

Sai ka sha, ka ci, kai nishaɗi

Kasuwa ta zo da buɗi

Cuce-cuce ba a tafi

Wanda yashiga wanga ruɗi

Ba zai daraja a Lahira ba

Tun da sauran hankalinka

Yaƙi birnin zuciyarka

Nemi tauhidi kadhaka

San su alwadhu duk da wanka

Tun ba'a aiko mala'ika ba

Ka san rai ba shi wanzo

Tsaida salla kaita kwazo

Kai haji ka ziyarci manzo

Randa duk mutuwarka ta zo

Ba ka je a cikin rashin shiri ba

[Page 5]

Da maniyyi farakonka

Mu she ne ƙarashinka

Na jasa ke tsattsakinka

Me ya ƙarfafa taƙamarka

In ba ruƙushi da hallaka ba

Ga shi ka tozarta kanka

Son kuƙi ya sa ka shirka

Da dubun miliyan gare ka

Ran da ka mutu sai a kai ka

Da tufanda ba zai fi sha bakwai ba

Ka ci ka sha ka yi taiba

Ka mace ƙabari ya karba

Ka ruƙe tsutsa ta sharba

Yanzu me ya fi kyau ka zaba

In ba farali da nafila ba

In tuna maka in ka mance

Tun kana ciki kun yi zance

Kai da Rabbul Arshi ka ce

Za kabi shi ka ko amince

Da ibada tai bakai musu ba

Ka riƙo wa'adi ga Allah

Za ka yin azumi da salla

Hajji zakka, ga kasala

Ta tsareka cikin jahala

Ba ka nemi sani ga maluma ba

[Page 6]

Wanda bai biƙi malamai ba

Ba shi aiki ma sawaba

Wanda bai yi gamon katar ba

Ba shi ko samun sawaba

Tun da dai ba zai yi tambaya ba

Ka ga yai wa kansa keta

himmarsa shikan kasa ta

Ukku ci da tufa da mata

Tun da lisha in ya kwanta

Rana kan huda bai sani ba

Ran da yai azumi musiba Ta haɗam masa ba kaɗan ba

Sai ya tara hali da dabba Ba halin dabbar kwarai ba
kamar mussa da damusa ba

Shi kanin jaki da doki Ne zuwa gwanki da kanki

Koƙarinsa shi kan fi auki Ne a kare dare da taki

Bai damu da wanke jannaba ba

Bar zaton tsarkin ibada Gun mutum mai wanga adah

Ya face har zuci tun da Ba sanin kalmar shahada

Shi ko ba zai yi tambaya ba

[Page 7]

Shi fa jahilci ya sarbu Ne na kafirci ga aibu

Wanga zance ya zamo bu Din batun Malam Habibu

Da shi kan mana ba abin musu ba

Shi ya ce mani ai jahala Shi da kafirci ga illa

Yan uwana la muhala Yan muroto ma la'alla

Girman ba zai wata bakwai ba

Shi batu nasa gaskiya ne Don hadisin Musɗafa ne

Sayyidul wara in ka gane Ka ga shaidanun mutane

Ibilis bai fi su kangara ba

Jahilai kau nai ma zance Don hadisin na rubuce

Na ji alkali shina ce Zuciya in ta ma kance

Fa ganin ido bai yi fa'ida ba

Kar ka ba mutuwa aminci

Don wada ko don talauci

Don yawa ko don ka dāici

Ta haɗamma waɗansu gun ci

Ba su tauna abinda sun haɗe ba

[Page 8]

Ta taho ta dāuki Sarki

Mai hawa da dubun dawaki

Ga dubun matsara a dāiki

Inda ma tafi kara auki

Bata bar fanko maras kwabo ba

In ta zo ba tsaitsayawa

Ko da koshi ko da yunwa

Ta fi komai tsoratarwa

Dalibi har mai sanarwa

Ba'a san dāya wanda ta rage ba

Mai kuɗi ko mai sarauta

Kowane ya ji tambarinta

Sai shi firgita don amonta

Don saboda sanin halinta

Ita ba tararta lafiya ba

Tambarinta garemu kuka

In da rani in da kaka

Sanda duk tabi sai a doka

In da dai mutuwa ta sauka

Ai ba ka rasa jin kururuwa ba

Tare dai kuke ko'ina ne

Ko kana tafe ko a zaune

Ba ta kunyar ko su wane

Da tana da makangari ne

Ai da Namaruzu bai mace ba

[Page 9]

Dubi dai fir'auna wai shi

Ne dāgawa ba kamarshi

Har cikin ruwa ne tabi shi

Bai haye ba tamaɗare shi

Bai kai ga abinda yai nufi ba

Ba ta sasanta wa kowa
Saurayi ko ko budurwa
Shin kira nata wa ya kebe
Ta bi karfafa ta sharbe
Ta cira sama ta sadafo
A ruwa ta farma kwado
Kin bida ko tare tare
Ma zuwanta cikin darare
Ita ba tararta kai shiri ba

In ta zo ba ta ragawa,
Dai shikan bar dai da kewa
Kibiya tata wa ta zabe
Da akwai maguda a rabe,
Ta buge shaho ya fado
Karkashin kasa in ta kurdo
In ta zo daya ba shi kare
Ko da rana cikin sarare
Ya mace bai jefa koshiya ba

Ba ta zo masa sanda ya sani ba
Su kuma ma da ba'a mace ba
Ba ta kyale ku dau da kurkudu ba

[Page 10]

Zahiri a zatonta yaki
Ta taras da mutum masaki
Sanadi ga wadansu doki
Wasu ko sumace a tafki
Shi zubo musu ba cikin shiri ba
Dubi dai manyan mazaje
Sun wuce, manyan gwaraje
Sai ka ce ba za su lakhiru ba

Ko wuta ko ko ga biki
Ya zage ya kare mihi
Wasu ko sanadinsu zaki
Wasu ko sanadinsu daki
Masu shan kotso da jauje
Babu mai baya da kauje

Dubi dai ga sarakunanmu,

Wanda sunka riƙe ƙasarmu

Ma su ko daraja gare mu

Dubi shaihu mujaddadinmu

Ka tuna ba za mu dawwama ba

Yau ina Sarkin Musulmi

Bello, ko Abdul Karimi

Musa ko Abdussalami

Sun wuce, wannan mukami

Ba'a san ɗaya wanda zai rage ba

[Page 11]

Ummarun dallaji korau

Ya mace, a kumashi sallau

Haka yaro ɗansa kwasau,

Ba su ɗalhatu yau a zazzau

Su abashe ina Aliyu babba

Sun wuce sai ambatonsu

Sai tunanin arzikinsu

Kyan adonsu da kyan hawansu

Ba ka ƙara ganin ɗayansu

In ba zuriyar da sun bari ba

Rabbi mun roƙe ka Allah

Don isar azumi da salla

Don yawan falalar risalah

Kar ka barmu cikin jahala

Da abinda ba zai yi fa'ida ba

Ko dadai laifi tudu ne

Na ka wanda katattara ne

Ke hawa ka gano na wane

Ga mutum mai garagadi ne

Bai bar sabon Ubangiji ba

Yan uwa in tambaye ku

Na ga wautar galibinku

Don bacewar hankalinku

Bibiyar son zuciyarku

Ba ta barku ku waiga Lahira ba

[Page 12]

Soya tattabarun da ka ji	Ko miyar taushe da goji
Ko hawan Rali da Roji	Ke dadin tura ka daji
	Ba ka san mutuwa tana zuwa ba
Ko yawan sanyin su munti	Ke hana maku son salati
Zabiya mai ta da sauti	Ke hana ku tunin wafati
	Ba juyayinku Lahira ba
Sai burodi da kyat da masa	Sai zuma a cikin gurasa
Sai da jin wa'azi kanisa	Kai zugum, bai sa ku fasa
	Aikin sabon-Ubangiji ba
Mai kiran mata kawali	Nan-da-nan kuka ba shi mali
Kun fi ba da haƙin iyali	Wanda ma yabba ku mali
	Ba ku daina abinda yai hani ba
Kafiri ko ko shaƙiyyi	Masu sambatu a layi
Masu maida giya da shayi	Dai, da su jama'a ka koyi
	Ba su kwaikwayi masu hailala ba

[Page 13]

Dubi ƴan yara samari	Wanda su yakamata dauri
Suyi ta ilmi tun da fari	Gaskiya ta rigayi sharri
	Yau ba shiriya suke nufi ba
Sai hululu da shan sigari	Ba su son Istingifari
Sun fi jin maganar sharāri	Mai faɗa musu za su kabari
	Daga baya garai su ba shi gaba

Yaushe mai wannan ɗabi'a

Ke tsarin haqqin shariya

Shi da dattijai mirā'a

Ga mafi munin sana'a

Ba'a ci shi baƙi a gardama ba

Mun kuma mun roƙi sarki

Dhul Jalāli kaba mu tsarki

Zuciya da jiki da aiki

Har kasa a cikin mafarki

Mu ga annabi ba da firgita ba

In na ratsa kufai zubabbe

Sai nakan tuna yau da gobe

Da mutane taiwa zobe,

Yau wuƙar sarki da babe

Ya cika ta da ƙonsanin maharba

[Page 14]

Ba a nesa ba ga maƙera

Babu kowa banda kura

Sai karen biki shi kaƙara

Sai fa Jan Ƴelbel da tsara

Tamkar ba su tara ƴan Adam ba

Da garin sai masu iko

Yanzu ba ko masu tarko

Sai fa rimaye da ɓakko

Tuba mai son nuna fiko

Baka samu yasu a mallaka ba

Dan dalinsu na cin abinci

Babu kowa sai kumurci

Ɗakunansu dila ka barci

Da tana da rikon aminci

Da jan gwarzo ba zai mace ba

Ya mace har ɗansa yunfa

Tun da dai manyan khalifa

Larabawa masu 'iffa

Sun wuce, wa ke da kofa

Cewa ba za shi Lahira ba

Dan uwa, rika yi da lura Ba a ci mata kau dabara

Sa ku ruruwa bata hira Ko gida gafiya da bera

Ba ka tsar mata in ka je gudu ba

[Page 15]

In ta zo an daina yawo Dan fashi ko ko barawo,

Babu shingin-kai-da-kawo Ba ta tarar sai da ciwo

Ita ba tararta lafiya ba

Tun da dai muka san akwaita Ba mu shakkar afkuwarta

Sai mu daina fadin halinta Yan uwa ma yi tattalinta

Tun rai bai kai ga tawwafa ba

Tattalinta kiyaye haddi Zuciya tai ijthadi

Fai da boye a bar fasadi Har a kai ga biyan muradi

Ba sai an sance lafiya ba

Rabbana ka tsare mu kunya Ko ba ta ko ratse hanya

Dhul Jalali ka ba mu shiriya Zuciyarmu ta kama hanya

Ba ko mai fada hallaka ba

Shaykhuna Abdulra'ufi Tun ina yaro Da'ifi

Ya riƙe ni riƙo Naƙiƙi, Har na zam na fara ƙarfi

Bai bar ni cikin hakukuwa ba

[Page 16]

Sai shi ce mani kayi karatu Ko da ba ka ganin rubutu

In kana yi ka wadatu Dibi takhmisi ta fatu

Sai ban ji rabo kamar sani ba

Shi sani Tamkar uwa ne

Gun marayu ko uba ne

Shi sani ma garkuwa ne

Ko ga mai tsoro gari ne

Mai shigarsa ba zai rawar-ƙafa ba

Shi sani kan maida bawa

Da mafi girman murū'a

Arzikine mai isarwa

In ka samu ko gaban wa

Ai ba ka zauna da firgita ba

In ka samu sani riƙe shi

Ka ma da ƙarfi kar ka barshi

In ya kufce laluboshi

Wanga zance ba shi tashi

Kai ba ka rasa yin muwāfaqa ba

Maganinsa mun sa himma

Sai ka dauwama in ka soma

Kome wahala ƙazama

Rungume ilmi Adama

Raggo ba za yasha zuma ba

Tammat bi ḥamdi

Tammat bi ḥamdi l-Lāhi

Bi qalami Ibrahim

Gusau